

Zaterdag
5 mei
2001

BladziedeN

Twee deuntjes voor een cent

Als je het over muziek in de Groninger streektaal hebt, dan duikt al snel de naam van Ede Staal op. Of die van Wia Buze en Will Stevens. De 'mainstream' van deze Groninger muziek is dagelijks te horen bij Radio Noord. De regionale zender heeft sinds vier maanden echter ook een streektaalmuziekprogramma met een ruimere horizon. Van maandag tot vrijdag gaat tussen zeven en acht uur 's avonds 'Twij deuntjes veur ain sint' de ether in en de kabel op. Okkie Smit en Henk Scholte zijn de samenstellers. Scholte zorgt voor de presentatie. Het programma blijkt in een behoefte te voorzien. Het marktaandeel van dit uur Radio Noord groeide van 20 procent vorig jaar naar 29,1 procent in januari-februari. De luisterdichtheid nam toe van 1,8 naar 2,8. Dit betekent dat naar schatting vijftienduizend Groningers van 10 jaar en ouder naar het programma luisteren. „Dat lijkt misschien niet zoveel, maar is toch, vergeleken met wat andere zenders op dat uur halen, heel behoorlijk”, zegt producent Luuk Sijbring.

► Henk Scholte, naast zanger nu ook actief als radiopresentator. „Streektaalmuziek bindt mensen uit verschillende landen aan elkaar.”

Foto: Harry Tielman

Nee, deuntjes van zijn eigen groep Törf draait hij niet. „Dat was de afspraak, omdat dat op belangenverstrengeling zou lijken”, zegt Henk Scholte (41). Hij is inmiddels zevenentwintig jaar zanger bij de Groninger folkgroep. In al die jaren bouwde hij een rijke ervaring in de streektaalmuziek op. Die ontsluit hij nu voor de luisteraars van het programma *Twij deuntjes veur ain sint*. „Ik zag eerst wel op tegen de vijf avonden per week. Na vier maanden kan ik zeggen dat ik elke avond weer geniet.”

Door **Jibbo Poppen**
Foto's **Harry Tielman**

Het ligt misschien voor de hand, maar toch is het niet zo: het idee voor 'Twij deuntjes veur ain sint' komt niet van Scholte. „Radio Noord belde indertijd met de vraag of ik eens langs kon komen. Ik dacht dat het over een optreden van Törf zou gaan. Maar toen begon producer Luuk Sijbring over een streektaalmuziekprogramma tussen zeven en acht uur. Ze vulden dat uur tot dan toe met nonstop-muziek, maar dat moest veranderen. Of ik er iets voor voelde om dat nieuwe programma te presenteren. Ze wilden mij hebben, omdat ze vonden dat ik door mijn ervaring en bekendheid een extra dimensie zou kunnen geven. Ervaring als presentator had ik echter helemaal niet.”

Samen met Okkie Smit zette Scholte het programma op. Het moest wat worden voor een breed publiek in Groningen. Dus ook de gangbare Groningse muziek moest erin. Henk Scholte beweegt zich met Törf al jaren op het terrein van de folkmuziek, een gespecialiseerd terrein. „Okkie Smit zorgt er wel voor dat we de liefhebbers van Wia Buze en andere bekende Groninger artiesten niet vergeten”, zegt Scholte.

Maar Henk Scholte (hij werkt al twaalfeneenhalf jaar als projectmedewerker maatschappe-

lijke integratie en cultuur bij het samenwerkingsverband Eems-Dollard Regio in Nieuweschans) wil meer. „Europa wordt steeds belangrijker en daarin de grensregio's. En dan daarmee verbonden de streektaalen die de mensen in die regio's spreken. In de grensregio's gebeurt ook het meest op het gebied van streektaalmuziek. Dat zal met de ligging te maken hebben. Kijk maar eens waar de streektaalmuziek in ons land vandaan komt: dat is Groningen, Drenthe, Overijssel, Limburg en Zeeland. De mensen aan beide kanten van de grens zijn zich daar het meest bewust van hun gemeenschappelijke taal. In dat perspectief is de Groninger muziek het vertrekpunt van het programma.”

Eilandje

Scholte wil zo duidelijk maken dat de streektaal in Groningen zich niet op een eilandje bevindt, maar deel uitmaakt van een grote Europese taallappendeken. Hij benadrukt dat juist de streektaalmuziek kan bijdragen tot een beter onderling begrip. „Door muziek zijn mensen elkaar nog nooit gaan haten. Het tegenovergestelde was vaker het geval. Streektaalmuziek bindt mensen uit verschillende landen aan elkaar.”

In 'Twij deuntjes veur ain sint' zit dus niet alleen Groningstalige muziek. Een breed palet komt aan bod. Ook de Limburgse zanger Gé Reinders is te horen bij Henk Scholte. Scholte hoort, met name over dit brede spectrum van het programma, positieve geluiden. „Laatst belde iemand die uit Limburg komt, maar in Groningen woont. Hij vond het mooi dat ik een lied in zijn streektaal draaide. Op die manier krijg je een wisselwerking. Mensen uit andere taalgebieden maken via het programma zo ook kennis met het Gronings. En omgekeerd geldt dat voor de Groningers.”

Scholte loopt dus al heel wat jaren mee in de streektaal en het verdriet hem steeds weer dat de Groninger streektaalmuziek, ondanks de populariteit, achterblijft bij die uit andere delen van het land. „In het zuiden klinkt de streektaal-

muziek een stuk volwassener. Er zijn hier maar weinig zangers en zangeressen die de oorspronkelijkheid zoeken. Maar dat is jaren aan de gang en kennelijk wil men dat in Groningen niet. Jammer. Ik zeg altijd: het Gronings is een 'machtig stuk raive'. Tekstschrijvers zouden eens wat dieper moeten graven.”

Jiddisch

De vensters van de streektaalmuziek gaan niet alleen open voor muziek uit ons eigen land. Henk Scholte draait ook geregeld muziek uit andere delen van Europa. Maar ook een taal als het jiddisch komt aan de orde. En de taal van de roma en de sinti, de zigeuners. „Dat kun je amper een streektaal of een kleine taal noemen. Zigeuners in heel Europa verstaan elkaar daarmee.” De presentator geeft slechts een korte toelichting bij al die vreemde muziek. „Het moet een muziekprogramma blijven. Het plezier in het luisteren moet voorop staan. Dus ik houd geen lange verhalen. Soms noem ik aan het einde wel even de landstreken die we bezochten en dan kom ik tot de conclusie dat de luisteraars en ik weer een hele reis maakten.” Hij vindt het nog steeds fascinerend om al die verschillende accenten uit de Europese talen en muziek bij elkaar te brengen en aan zijn publiek te laten horen. Hoe verschillend de regio's en de mensen ook zijn, de thema's in de liedjes zijn universeel. „Nostalgie klinkt in de meeste muziek door. Dat is een rode draad. Men raakte wat kwijt.”

Henk Scholte heeft de smaak te pakken met zijn programma. Hij sprak met Radio Noord af om het eerst een jaar te doen. Wat hem betreft mag er een verlenging van de samenwerking komen. Met zijn 'Törf'-ervaring als basis kan hij zo zijn bescheiden steentje bijdragen aan het veelkleurig houden van Europa. „Dat moeten we natuurlijk niet uit het oog verliezen. Er worden veel dingen gelijkgeschakeld in Europa, maar elke regio heeft wel zijn eigen karakter. Dat moeten we, wat mij betreft door middel van de muziek, zeker zo houden.”